

СТАНОВИЩЕ

за докторската дисертация на тема : „Анализ на мрежи на влияние. Личностите в медийното отразяване на глобални проблеми (2013 и 2017г.)” на Мая Фадеева Колева за присъждане на образователната и научна степен „доктор”, СУ"Св.Климент Охридски" ФЖМК, катедра "История и теория на журналистиката".

Професионално направление 3.5.Обществени комуникации и информационни науки (Журналистика – Международна журналистика)

Научен ръководител: проф. д-р Мария Нейкова

Автор на становището: проф. д-р Маргарита Йорданова Пешева, преподавател в катедра „Медии иобществени комуникации“, УНСС

1. Актуалност на избраната тема за дисертация

Дисертационният труд е много актуален, защото разглежда глобалните проблеми, които стоят пред нашата цивилизация, и начинът по който те функционират в медийното пространство. Докторантката Мая Фадеева Колева за първи път използва метод за анализ на мрежи на влияние, който се основава на медийни текстове. Това ѝ позволява да разгледа тяхното развитие като глобален медиен разговор, в който участват много лидери на мнението.

2. Структура и съдържание на дисертацията

Дисертационният труд се състои от увод, три глави, заключение, библиография и приложения . Тя е в обем от **217 страници**. Библиографията съдържа **136 източника**, от които **40 източника**- на кирилица, **52 източника** - на латиница и **44 документи** и други източници. Приложенията са шест на брой, поместени в **203 страници**. Сред приложенията са заснети *интернет страници на портала на ООН, кореспонденция с уеб отдела на ООН, заснети екрани от платформа за обработка на медийно съдържание, регистрационна карта, таблица с мрежовите показатели на най-влиятелните личности в изследваните мрежи и пълен списък с текстовете от британски, германски и испански медии, попадащи в извадката.*

Като обем, структура, научни методи, изводи и обобщения, дисертационният текст напълно отговаря на научните изисквания, които се предявяват към една докторска дисертация. Дисертационният труд оптимално съчетава теоретичния анализ и емпиричните изследователски методи. Докторантката Мая Колева прилага разнообразни методи за

анализ на мрежите за влияние, както и на личностите, които отразяват глобалните проблеми, доминиращи в медийния разговор на Великобритания, Германия и Испания в периода 2013-2017г. Тя представя отлично проведено емпирично изследване и анализ на медийно съдържание с помощта на агрегатор на медийни текстове, което има сериозна доказателствена стойност.

Първа глава е посветена на процеса на глобализация, на различните перспективи към глобалните проблеми. В нея се прави теоретичен преглед на теориите за глобализацията на различни научни изследователи- експерти по международни отношения, икономисти, историци, социолози. В нея се проследява развитието на универсалната таксономия на глобалните проблеми, според ООН в периода 2013-2017г. Представени са и водещите субекти на международните отношения, които са основни говорители на глобалните проблеми, които стоят пред човечеството.

Втора глава е посветена на мястото и ролята на физическите личности, които са разгледани в плана на теориите на международните отношения, както и на медийните изследвания. Обстойно е разгледано понятието "социална мрежа" като метод в социалните науки, и като метод за математически анализ.

Трета глава е посветена на основните резултати, получени от проведеното емпирично изследване. Подробно е представена методологията и извадката на изследването- подбора на Великобритания, Германия и Испания, чиито медии се изследват, фазите на стесняване на извадката, регистрационната карта. Емпиричното изследване се основава на голяма извадка от 2299 текста с медийно съдържание от Великобритания, Германия и Испания в периода 2013-2017г. Докторантката прави цялостен анализ на медийното отразяване на пет основни глобални проблеми- "промяна на климата", "тероризъм", "околна среда и ресурси", "здраве" и "бежанци".

Дисертационният труд показва отлично познаване на глобалните проблеми, които са особено важни за ЕС и за целия свят. Той се отличава с теоретична задълбоченост и професионална компетентност. Направените от докторантката научни изводи и обобщения се основават на сериозни научни публикации по международни отношения, медии и комуникации, и на доклади на авторитетни международни и граждански организации. Дисертационният труд е написан с ясен език и стил, той показва професионалните познания на докторантката, нейното умение да анализира и систематизира множество теоретични постановки и емпирични факти, и прецизно да формулира научни изводи и обобщения.

3. Научни приноси

Дисертацията е оригинално и ценно научно изследване, което, по моя преценка, съдържа няколко основни научни приноси:

Първият принос е въвеждането на нова методология за целите на научния анализ. Основен теоретичен метод е контент анализът на отделни медийни текстове, който позволява да се изследват основни глобални проблеми, както и публичните личности, които са споменати или цитирани в тях. Към този количествен метод се добавя и анализ на мрежи, опосредствани от медийното съдържание, който е основен емпиричен метод за обработка на данните. Чрез специален агрегатор за обработка на медийно съдържание се изследва отделната мрежа от публични личности, в контекста на медийното отразяване на глобални проблеми. Това емпирично изследване е направено с помощта на прецизна научна методология, която е професионално защитена и аргументирана. То е първо по рода си в българското медиазнание, и е осъществено с помощта на много голяма извадка от 2299 текстове с медийно съдържание в три държави в период от 2 години. Изборът и успешната реализация на тази много сложна, интегрална методология е научен принос на този дисертационен труд.

Вторият принос е извършеният анализ, типология и осмисляне на понятието "глобален проблем" в неговите разнообразни контексти- общи пространства на медийния разговор, публични дебати, основни предзвикателства и рискове, преглед на различни концепции и виждания по глобалните предизвикателства- на медийната теория, на държавните лидери, на публичните знаменитости или гражданския сектор. Въвеждането на общ, интегрален подход за изследване на глобални проблеми като : *промяна на климата, околна среда и ресурси, тероризъм, бежанци и здраве* е научен принос на този дисертационен труд.

Третият принос е създадената типология от влиятелни личности, които са основни говорители и публични актьори на глобалния дневен ред на цивилизацията. Въз основа на голяма извадка от текстове с медийно съдържание, се разглежда и аргументира ролята на държавните лидери в поставянето на глобалните проблеми, и търсенето на техните правилни решения. Извършеният мрежов анализ позволява на докторатката да открие някои "тематични пробиви" в медийния разговор- в лицето предимно на експерти и организации от гражданския сектор. Направената типология и анализ на водещите публични личности, които са основни посланници на глобалния медиен дневен ред е научен принос на този дисертационен труд.

4. Автореферат и публикации по темата на дисертацията.

Авторефератът съдържа всички необходими научни реквизити- обект и предмет на научното изследване, основни хипотези, изследователски въпроси, основни цели и научни задачи. Докторантката е представила **четири публикации** (две самостоятелни и две- в съавторство) по темата на своята дисертация, които са направени в авторитетни научни издания като: Годишник на СУ "СВ.Кл.Охридски", ФЖМК и сборници на научни конференции. Тя има още участия с доклади и съобщения в шест научни конференции. Авторефератът и представените научни публикации напълно отговарят на изискванията, които се предявяват към една докторска дисертация.

5. Препоръки и въпроси към докторантката

Дисертационният труд е сериозно, отлично аргументирано научно изследване, което ще бъде особено полезно за изследователи по медии и международни отношения, експерти по политическа реторика, журналисти в областта на политиката и международните отношения, специалисти по връзки с обществеността, политически маркетинг и мениджмънт, просветени читатели. Ето защо препоръчвам това оригинално научно изследване, което е първо по рода си у нас, да бъде публикувано, след известна редакция.

Имам следните въпроси към докторантката:

1. *Има ли ясно доловима разлика в медийното отразяване на глобалните проблеми у нас- и в наблюдаваните три страни от ЕС?*

2. *Доколко президентът на САЩ Доналд Тръмп успя да пренареди световния дневен ред, след като въведе нов "медияен прочит" на такива глобални проблеми като "промяна на климата", "тероризъм" и "бежанци"?*

6. Заключение

Дисертационният труд впечатлява с извършения теоретичен анализ на глобалните теми и личностите в контекста на тяхното медийно отразяване, както и с емпиричното изследване на медийното съдържание в три европейски държави, което е първо по рода си у нас. Направените научни изводи и обобщения, въз основа на много голяма извадка от медийни текстове придават на дисертационния труд

необходимата богата аргументация и теоретична дълбочина. Всичко това ми дава нужните основания **напълно убедено** да препоръчам на уважаемите членове на научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на Мая Фадеева Колева за нейната дисертация *“Анализ на мрежи на влияние. Личностите в медийното отразяване на глобални проблеми (2013 и 2017г.)”*, професионално направление 3.5.Обществени комуникации и информационни науки (Журналистика – Международна журналистика) .

София, 11 февруари 2019г.

Подпис:
проф. д-р Маргарита Пешева